

Handläggare
Johan Kellokumpu
Telefon: 08-508 319 21

Till
Kulturnämnden
2021-11-16

Stöd till lokalförvaltande organisationer 2022

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar:

1. Nämnden fördelar 31 550 tkr till lokalförvaltande organisationer för 2022 enligt följande
 - 25 372 tkr som grundstöd (enligt tabell 1)
 - 2 826 tkr som kompensationsstöd för nolltaxa
 - 3 352 tkr som medel för senare fördelning
2. Ärendet justeras omedelbart.

Maria Jansén
Kulturdirektör

Patrik Liljegen
Chef kulturstrategiska staben

Sammanfattning

Kulturförvaltningen har tagit fram ett förslag till fördelning av stöd till lokalförvaltande organisationer för verksamhet 2022.

Förvaltningen redogör i tjänsteutlåtandet för de kriterier och överväganden som utgör underlag för förslaget. Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om ett grundstöd till lokalförvaltande organisationer för år 2022 till en summa om 25 372 tkr.

Pandemin och konsekvenserna av restriktionerna har gjort att nolltaxeföreningarnas bokningar minskat i volym. Därför föreslår förvaltningen nämnden att besluta om att kompensationsstödet för nolltaxeverksamhet kvarstår på samma fördelning och nivå (2 826 tkr) som bokningsunderlaget för 2019 och 2020. Sedan tidigare har nämnden fattat beslut om fleråriga grundstöd om sammanlagt 2 850 tkr till Bagarmossens Folkets Hus och Årsta Folkets Hus.

Investeringsstöd och stöd till medfinansiering av Boverksstöd hanteras i en senare beredning och förvaltningen föreslår att 2 252 tkr reserveras för detta ändamål. Vidare föreslår förvaltningen att 500 tkr reserveras för en eventuell samlingslokal i Tensta och att 600 tkr reserveras för utvecklingen av lokaler för föreningslivet på Östermalm.

I bilaga 1 ges en fördjupad information om de enskilda stödmottagarna med motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

Bakgrund

Stödets syfte

Huvudsyftet för stadens stöd till lokalförvaltande organisationer är att tillgodose föreningslivets, kulturlivets och stockholmarnas behov av lokaler för att förverkliga demokratiska mål i samhället. Däri ingår att främja publik kulturverksamhet i hela staden. De av staden stödda kulturlokalerna ska kännetecknas av hög kvalitet avseende både verksamhet och organisatorisk förmåga och vara anpassade till medborgarnas efterfrågan.

Riktlinjer

I riktlinjerna för stöd till lokalförvaltande organisationer, beslutade av kulturnämnden 2017-12-12 §9 (Dnr.1.1/3899/2017), anges att ansökan ska bedömas efter följande kriterier:

- Volymen på lokaluthyrning till föreningsliv och andra brukare.
- Omfattning, kvalitet och besöksvolym på kultur- och bildningsverksamhet.
- Upplåtelsevolym och tillgängliga lokaler för nolltaxegrupper och subventionerade grupper.
- Samarbete och förankring inom stadsdelen.
- Omfattning och kvalitet på lokaler, service och mötesfaciliteter.
- Lägesfaktor avseende tillgänglighet och tillgången till alternativa möteslokaler i stadsdelen.
- Förmåga att marknadsföra och driva verksamheten effektivt och i god administrativ ordning.
- Verksamhetens utvecklingsmöjligheter.

Förvaltningens bedömer alla organisationer och deras verksamhet och aktiviteter likvärdigt utifrån ovanstående riktlinjer, oavsett vilken riksorganisation organisationen tillhör eller om organisationen inte ingår i en riksorganisation.

Ärendet

Detta tjänsteutlåtande redovisar förvaltningens förslag till beslut om stöd till lokalförvaltande organisationer 2022 samt de kriterier och överväganden som utgör underlag för förslaget. Det har inkommit 27 ansökningar om sammanlagt 49 672 419 kronor. Beslut om avslag på ansökningar från Kista Träff och Östermalms föreningsråd har fattats på delegation den 28 oktober 2021 (Dnr 6.1/2134/2021) med motivering att verksamheterna möter bedömningsgrunderna på ett bristfälligt sätt.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom enheten för kulturstöd, kulturstrategiska staben. Dialog med de lokalförvaltande organisationerna har skett löpande under året. Till grund för förslaget ligger nämndens mål, riktlinjer, bedömningsgrunder och prioriteringar. En referensgrupp har läst alla ansökningar och kommit med synpunkter.

Referensgrupp

Referensgruppen för stödet till lokalförvaltande organisationer har läst alla ansökningar och träffats en gång. Syftet med referensgruppen är att få en fördjupad bedömning av ansökningarna samt att säkra likabehandling. Referenspersonerna är rådgivande i bedömningen av ansökningarna.

Namn	Funktion	Kompetens
Jennie Dielemans	Processledare, frilans-journalist, författare	Samlingslokaler, lokalt föreningsliv
Ailin Mirlashari	Konstnär, folkbildare	Lokalt föreningsliv, ungdomar
Julia Persson	Kulturförvaltningen, administrativa staben	Ekonomi
Martin Hafström	Kulturförvaltningen, stadsbiblioteket	Programverksamhet

Förvaltningens synpunkter och förslag

Allmänna samlingslokaler i Stockholm

Mötesplatser för föreningsliv och kultur har på ett självklart sätt funnits med i stadsplaneringen alltsedan Stockholms stad började planera de nya stadsdelar som sedan växte fram på 1950-talet och framåt. I takt med att Stockholm växer förändras stadsdelarna och deras befolkningsammansättning. Det finns stora sociala och ekonomiska skillnader både mellan grupper och mellan stadsdelar i Stockholm.

I översiktsplanen pekar staden ut fyra fokusområden: Kista-Järva, Skärholmen, Farsta samt Hagsätra-Rågsved. Detta samspelar med förvaltningens bedömning om att behovet av gemensamma kulturlokaler i allmänhet är större i ytterstaden och i synnerhet just i dessa områden. Av totalt 28 kommunalt finansierade allmänna samlingslokaler ligger sex på Södermalm och fem inom Kista-Järvaområdet. Med ett Stockholm som växer, urbaniseras och medborgarnas krav på hållbara, tillgängliga och digitala lösningar så ser förvaltningen att beståndet av samlingslokaler behöver utvecklas och stärkas.

Nuläge

Ingen samlingslokal med stöd av kulturnämnden har behövt stänga på grund av pandemin och folkhälsomyndighetens restriktioner. Detta mycket tack vare de insatser som stat och kommun gjort i och med permitteringsstöd, hyresreduktioner och krisstöd från exempelvis kulturnämnden och Boverket. När restriktionerna nu lättar ser förvaltningen ett stort engagemang och en växande kraft bland de lokalförvaltande organisationerna. I flera av verksamheterna har yngre människor och framför allt unga kvinnor börjat ta plats i styrelser och på ledande positioner.

I ett par av de verksamheter som har utmaningar ekonomiskt och verksamhetsmässigt och som förvaltningen lotsat och stöttat har en förändring och utveckling inletts. Goda exempel på det är Hägerstens Medborgarhus och Spånga Folkan som båda föreslås ökat stöd inför 2022.

Hemgårdar och kulturgårdar

De sex hemgårdarna i Stockholm har alla en stark ekonomi och en bred verksamhet. Förvaltningen samverkar nära med hemgårdarna utifrån deras individuella behov. Kulturgårdarna Jakobsbergs gård, Kristinehovs Malmgård, Farsta Gård och Maria-Högalids föreningsråd (Hartwickska huset) med sina kulturhistoriskt viktiga fastigheter har stor betydelse för Stockholms kulturliv. Förvaltningen ser ett stort värde i att det på de flesta av dessa gårdar bedrivs publik kulturverksamhet och förvaltningens antikvarier stöttar särskilt dessa verksamheter beträffande fastigheterna.

Förändringar och åtgärder

Med ambition att beståndet av lokalförvaltande organisationer framöver ska bli mer jämlikt, moderniserat och ha en bättre geografisk spridning behöver förvaltningen vara proaktiv. I år föreslås höjningar av grundstödet till väl fungerande verksamheter

som gjort förändringar och planerar utvecklingsinsatser som förvaltningen bedömer som kreativa, kraftfulla och genomförbara.

Under 2022 avser förvaltningen att ha ett nära samarbete och lotsa följande organisationer: Alviks Kulturhus, Farsta Gård, Vällingby Folkets Hus, Jakobsbergs gård och Maria-Högalid/Hartwickska huset. De står inför olika utmaningar vad gäller ekonomi och verksamhetsutveckling. Hartwickska husets verksamhet består till största del av grupper av anonyma missbrukare och där ser förvaltningen ett särskilt behov av fördjupad dialog kring vilka vägval verksamheten står inför under 2022.

I Tensta finns i dagsläget ingen allmän samlingslokal. Efter att Tensta Träff stängde 2020 har förvaltningen tillsammans med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och föreningslivet i Tensta fortsatt verka för en gemensam lokal i området. Detta arbete fortsätter under 2022 med reserverade medel för ändamålet.

Östermalms föreningsråd tog vid en extrainsatt föreningsstämma den 20 oktober 2021 beslut om att upplösa föreningen. För en mer detaljerad beskrivning se sid 2 i bilaga 1. Förvaltningen har tillsammans med Östermalms stadsdelsförvaltning och föreningslivet på Östermalm arbetat intensivt för att hitta lokaler för föreningslivet att ha verksamhet i. Förvaltningen reserverar därför medel för att under 2022 kunna finansiera ersättningslokaler till föreningslivet på Östermalm.

Kompensationsstödet

Fördelningen av kompensationsstöd beräknas under normala förhållanden på upplåtelse till nolltaxeföreningar innevarande år. Pandemin och konsekvenserna av restriktionerna har gjort att nolltaxeföreningarna inte nyttjat sina bokningar till fullo eller avbokat sent. Därför föreslår förvaltningen att årets kompensationsstöd ligger på samma nivå som bokningsunderlaget för 2019 och 2020.

Fleråriga stöd

Villkor för flerårigt grundstöd är att den sökande organisationen kan presentera en trovärdig, flerårig plan, vision och budget. Stödområdet omfattas av utmaningar och effekter av pandemin under kommande år vilket gör att förvaltningen inte föreslår några fleråriga stöd detta år. För tidigare beslutat flerårigt grundstöd fördelas 1 700 tkr till Bagarmossens Folkets Hus och 1 150 tkr till Årsta Folkets Hus för 2022. 2022 är sista året för bådas fleråriga stöd.

Investeringsstöd och medfinansiering till Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler

Fyra verksamheter har uppgett att de senast den 1 december 2021 kommer att ansöka om stöd från Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler och de söker kommunal medfinansiering om sammanlagt 1 170 tkr. Femton verksamheter har ansökt om investeringsstöd för mindre upprustningar om sammanlagt 2 568 tkr. Det finns en stor vilja att upprusta lokalerna för att kunna möta framtidens efterfrågan. Förvaltningen kommer att göra en senare beredning för fördelning av investeringsstöd och medfinansiering till Boverkets stöd.

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen har tagit fram ett förslag till fördelning av stöd till lokalförvaltande organisationer för verksamhet 2022. Förvaltningen redogör i tjänsteutlåtandet för de kriterier och överväganden som utgör underlag för förslaget. Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om ett grundstöd till lokalförvaltande organisationer för år 2022 till en summa om 25 372 tkr.

Pandemin och konsekvenserna av restriktionerna har gjort att nolltaxeföreningarnas bokningar minskat i volym. Därför föreslår förvaltningen nämnden att besluta om att kompensationsstödet för nolltaxeverksamhet kvarstår på samma fördelning och nivå (2 826 tkr) som bokningsunderlaget för 2019 och 2020. Sedan tidigare har nämnden fattat beslut om fleråriga grundstöd om sammanlagt 2 850 tkr till Bagarmossens Folkets Hus och Årsta Folkets Hus.

Investeringsstöd och stöd till medfinansiering av Boverksstöd hanteras i en senare beredning och förvaltningen föreslår att 2 252 tkr reserveras för detta ändamål. Vidare föreslår förvaltningen att 500 tkr reserveras för en eventuell samlingslokal i Tensta och att 600 tkr reserveras för utvecklingen av lokaler för föreningslivet på Östermalm.

I bilaga 1 ges en fördjupad information om de enskilda stödmottagarna samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

Förslag till fördelning

- 25 372 tkr som grundstöd (se tabell nedan)
- 2 826 tkr som kompensationsstöd för nolltaxa
- 3 352 tkr som medel för senare fördelning

Sökande lokalförvaltande organisation	Totalt stöd 2022 (tkr)	Grundstöd 2022 (tkr)	Komp. stöd 2022 (tkr)	Grundstöd 2021 (tkr)	Komp. stöd 2021 (tkr)	Skillnad (tkr)
Alviks kulturhusförening	1372	1140	232	1 140	232	0
*Bagarmossens Folketshusförening	1803	1700	103	1700	103	0
Byggnadsföreningen Älvsjö med omnejd upa – Park Folkets Hus	401	400	1	400	1	0
Farsta föreningsråd (Farsta gård)	894	850	44	850	44	0
FOLK i Skärholmen	1000	1000	0	900	0	100
Folkets Husby	1424	1400	24	1 200	24	200
Föreningen Folkkulturcentrum (Hjorthagens kulturhus)	800	800	0	800	0	0
Föreningen Jakobsbergs gård	884	800	84	700	84	100
Föreningen Järva Folkets Park (Eggeby gård)	880	880	0	880	0	0
Föreningen Midsommargården	1350	1350	0	1 350	0	0
Föreningen Skeppsholmsgården	750	750	0	750	0	0
Föreningen Södergården	1745	1692	53	1 650	53	42
Föreningen Timmermansgården	1350	1350	0	1350	0	0
Husby Konst & Hantverksförening (Husby gård)	850	850	0	850	0	0
Hägerstensåsens medborgarhus	1255	910	345	710	345	200
Kista SC KFUM (Akalla by)	700	600	100	600	100	0
Kristinehavs malmgårds ekonomiska förening	930	700	230	700	230	0
Maria-Högalids föreningsråd (Hartwickska huset)	700	200	500	300	500	-100
Mäster Olofsgården	1350	1350	0	1350	0	0
Nya Rågsveds Folkets Hus Förening	1788	1700	88	1700	88	0
Rinkeby Folketshusförening	2122	1850	272	1850	272	0
Sköndals allaktivitetshus	648	600	48	600	48	0
Spånga medborgarhusförening (Spånga Folkan)	638	600	38	500	38	100
Stiftelsen Birkagården	1663	1650	13	1650	13	0
Vällingby Folketshusförening	1113	1100	13	1000	13	100
*Årsta Folketshusförening	1175	1150	25	1 150	25	0
Åsö föreningsråd (Pumpan)	1463	850	613	850	613	0
Summa	31048	28222	2826	27 480	2826	742

Totalt 31 550 tkr

Tabell 1 över samtliga stöd inklusive fleråriga stöd*

Barnchecklista

Barn och unga är en fortsatt prioriterad grupp inom stödsystemet och förvaltningen lägger stor vikt på att tillgodose att konst och kultur ska nå alla barn enligt Barnkonventionens artikel 2 och

artikel 31. Det finns många exempel på aktörer som vänder sig till barn och unga med sin verksamhet. Aktörer som särskilt riktar sig till barn och unga har prioriterats med hänsyn till att de är en prioriterad målgrupp inom stödsystemet.

Demokratisäkrade verksamheter

Alla former av kulturstöd omfattas av generella villkor, beslutade av kulturnämnden 2019-10-22 (Dnr 6.1/254/2019, bilaga 1). I de generella villkoren för stöd fastslås att alla former av kulturstöd omfattas av Stockholms stads styrdokument gällande demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män samt våldsbejakande extremism. De sökande har i ansökan beskrivit hur de i sin verksamhet säkerställer att hyresgäster delar deras demokratiska värdegrund och följer de riktlinjer som finns.

Bilaga

1. Bakgrund och förslag till stöd för lokalförvaltande organisationer 2022. Fördjupad information om de enskilda sökande samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.